

Dafni Dimitriou, *ŘECKÁ NÁRODNĚ OSVOBOZENECKÁ REVOLUCE A JEJÍ OHLAS V DOBOVÝCH ČESKÝCH PERIODIKÁCH se zaměřením na Čechoslaw; Národnj časopis pro Čechy a Morawany, FF UK 2022, 59s.*

Dafni Dimitriou, studentka oborů Novořecká filologie – Dějiny antické civilizace, si pro svou bakalářskou práci vybrala téma reflektující události řeckého povstání 1821 v českých periodikách. Práce je přehledně členěna do tematických celků: V úvodu se autorka vyjadřuje k metodologickému postupu, vymezení tématu a vůbec k celkové struktuře práce. Následující část věnovaná obecnému úvodu je kompilační, přesahuje polovinu celkového rozsahu, na ní pak navazuje vlastní rešerše a zhodnocení pramenné literatury, kterou diplomandka zasazuje do kontextu jak událostí v Řecku, Rakousko-Uhersku, tak celé Evropy. Již od počátku tak dává na srozuměnou stylisticky plynulým vyváženým líčením, čeho hodlá dosáhnout, a své závěry předkládá ve druhé části práce na konci každé kapitoly či kdekoli si to situace vyžaduje. Tohoto si na práci vážím nejvíce.

Bohužel, v úvodní informativní části ale hlavně v průběhu celé části kompilativní nacházíme četné nepřesnosti a chyby, počínaje chybějícím klíčem k výběru časopisů/novin: „Záměrem práce je zprostředkovat ohlas Řecké národně osvobozené revoluce v **hlavních českých dobových periodikách**, především v časopise *Čechoslaw; Národnj časopis pro Čechy a Morawany*, dále v *Krameryusových císařských královských vlastenských nowinách* (od r. 1822 vycházely pod názvem *Dopisowatel pro Čechy a Slowany*, od r. 1823 *Dopisowatel pro Čechy a Morawany*) a ve *Wlastenském Zwěstowateli*.“ (s. 8);

Stejně tak v kap. Metodologický postup (v práci metodický) nedostatečně zdůvodňuje časové vymezení: „Důvodem pro užší časové vymezení tématu je dlouholetý vývoj historických událostí řeckého povstání, směřující k utvoření samostatného státu, který by byl předmětem širšího výzkumu, **než je pro tuto práci nutné**.“ (s. 8).

Obdobně v Charakteristice pramenů: „Specifické téma si vyžádalo důkladnou heuristickou činnost, spočívající ve vyhledávání vhodných pramenů, jejich kritické analýze a následném využití v dané problematice.“ (s. 9). Nikde v následujících kapitolách se nedozvídáme o jaké prameny šlo, z nichž jako nejvhodnější vzešly časopisy/noviny, jimž nakonec bude věnována největší pozornost. Je to škoda, protože tak předesílaná „důkladná heuristická činnost“ zbytečně ztrácí oporu, zvláště ve srovnání s pozorností věnovanou charakteristice sekundární literatury na následujících řádcích.

Vůbec chybí kapitola Zhodnocení pramenů a literatury, což se pak projevuje i ve sporné relevanci některých internetových zdrojů jako jsou wikipedie, dějepis či čtenářský deník online, aj.

Od strany 11 po stranu 27 následuje obecné shrnutí průběhu revoluce 1821 doplněno o české obrození. Tuto část práce považuji za nejméně zdařilou a vlastně zbytečnou, protože se jedná o výtah různých publikací, což se dílem promítá i do stylistiky, faktografických chyb, nepřesných překladů do češtiny, ani se dobře neprolíná s hlavním úkolem práce na pramenné literatuře ve druhé části. Nadto s mnoha přejatými závěry zastávajícími ať turecké či prozápadní zájmy lze polemizovat.

Nelze po absolventce bakalářského cyklu žádat, aby se vůči každému tvrzení vymezovala, zato je třeba důrazně upozornit na to, že alespoň v názvosloví by se měla držet v českém prostředí ustálených pojmů: Jedná se o opakované „**knížectví Moldavie a Valachie**“ (s. 12) oproti úzu Podunajská knížectví (Moldavska a Valaška). Jinde, na s. 16, se dočítáme, že „Dobyté území se postupně rozšiřovalo **z jihopeloponéské Morey**... Morea je Peloponnés sám o sobě, takže by mělo být uvedeno „z jižní části Morey / jižní části Peloponnésu“. Na s. 14 stojí „že území dnešního Řecka, spolu s řeckými i neřeckými obyvateli, bylo déle než tisíc let před podmaněním Konstantinopole Turky (1453) součástí mnohonárodnostních impérií, ve kterých převládalo sebeurčení člověka na základě jazyka či náboženského vyznání - počínaje **Helenistickou, poté Římskou a Byzantskou říší konče.**“ Autorce zjevně uniká, že helénistické období patří sice k významné epoše nejen řeckých dějin, ale že se tak žádná říše nenazývala. Ani Byzantská říše nikdy byzantskou nenazývala, ale vždy byla říší římskou – Imperium Romanum Orientale. Přiznávám, že tento lapsus si nedokážu u historičky vysvětlit.

Další spíše jen drobnost na stejné straně: kulturně polický problém zvaný v češtině „jazyková otázka“ je překladem řeckého sousloví Γλωσσικό ζήτημα oproti uvedenému **ζήτημα της γλώσσας**... S tím související i tvrzení, že „**Jazykový vývoj** byl završen až rokem 1976, kdy ve všech sférách zvítězila nejméně komplikovaná verze, δημοτική (dimotiki).“ (s. 15). V žádném případě nemůže být řeč o vývoji jazyka, ale o vyústění sporu o jazyk, tj. jazykové otázky. Nadto spor okolo jazyka nekončí rokem 1976, ale přechází do sporu o pravopis oficiálně ukončeném až v letech osmdesátých. Nechávacím stranou nepřesnosti v přepisu řecké abecedy do české latinky, ve způsobu citování, stejně jako v interpunkci; na některé z těchto chyb upozorňuje sám školitel.

Výše uvedené příklady jen měly dokreslit má úvodní slova, že namísto stručného nastínění problematiky daného období si Dafni Dimitriou zbytečně zkomplikovala práci rozsáhlým výtahem, a vyvolala řadu nezodpovězených otázek.

Vlastní práce začíná až stranou 27, kde nás oproti předchozímu kol. Dimitriou provází bezpečně a suverénně prostudovanými prameny, každou pasáž vhodně komentuje, doplňuje sekundárními zdroji a ilustruje četnými citacemi.

Sama si klade otázky, na které dokáže odpovědět i argumentačně podpořit jako např. v kapitole Rok 1823 na s. 36 a 37: „Ročník 1823 [časopisu *Čechoslaw*] lze charakterizovat jako jakési odmíčení od politických machinací tehdejší evropské scény. Otázkou zůstává, z jakého důvodu k němu došlo – byl to rázný Metternichův zásah v cenzuře, když zaregistroval právě ty které politicky laděné úvahy jednotlivých žurnalistů? Cenzuru bylo totiž možno provádět dvakrát, zpětně pak zpravidla na konkrétní vyžádání. Nebo již řecké revoluční události nebyly u čtenářů tak žádané? Druhá varianta se však zdá být méně pravděpodobná, jelikož *Čechoslaw* ve stejný rok přináší hojná svědectví z Osmanské říše a Konstantinopole, především kulturní a geografické povahy, politický vývoj však absentuje. Zájem čtenářů i redaktorů o tyto krajiny tedy přetrvával. Zdá se tedy, že byl záměrně redukován na apolitický charakter.“ Ukázka dokládá uvážlivost, podrobnou znalost, zaujetí tématem, které nás provázejí až do konce.

Shrneme-li výše řečené, bakalářská práce kol. Dimitriou má bezpochybně svůj veliký přínos ve zpracování zkoumaných starších českých periodik. Pokud by bylo možné hodnotit pouze tuto část práce, jednoznačně bych navrhovala výbornou. Vzhledem k rozsahu úvodní části i k některým závažným chybám v ní obsaženým musím navrhnout o stupeň nižší hodnocení, přičemž stále zůstává prostor, aby při vynikající obhajobě bylo toto hodnocení změněno.

Bakalářská práce splňuje požadavky na bakalářskou práci a navrhuji hodnocení **velmi dobře**.

